

Újabb szép munkát végez a Vöröskereszt szegedi szervezete

Készülnek az országos vöröskeresztes kongresszusra

A Magyar Vöröskereszt májusban tartja első országos kongresszusát. A társadalom egyre szélesebb rétegeiben tért hódító Vöröskereszt nagy seregszemléje lesz ez a tanácskozás. A szegedi küldöttek is mintegy hétezer társadalmi munkást képviselnek majd Budapesten, s méltán számolhatnak be a szervezet megerősödéséről és szép eredményeiről, melyeket ebben az évben is elért.

A Vöröskereszt szegedi szervezete a kongresszus tiszteletére különböző akciókat indított a városban. Nagy kedvvel láttak neki például az aktivisták a tagtoborzásnak.

Az első negyedéven nyolcszáz új taggal gyarapították sorukat,

s ezzel hétezerre emelkedett a 95 városi szervezet taglétszáma. Dicséretre méltó buzgalommal fáradoznak a szegedi vöröskeresztesek a véradómozgalom megerősítésén is. Az eddigi szép eredményeket örögbíti, hogy ebben az évben újabb nyolcvan férfit és nőt nyertek meg embertársaik megszégyesítésének, s ezzel kétezer fölé emelkedett a véradók száma Szegeden.

Tizenöt új egészségügyi állomás is létesült az elmúlt hetekben a város területén: Alsóvároson, Rökuson, Felsővároson. Negyven különféle tanfolyamot indított a szegedi szervezet közel nyolcszáz részt-

vevővel. Az anyák iskolája, a házi beteglátogatási, az elsősegélynyújtási és egyéb tanfolyamok hallgatóinak a fele már le is vizsgázott, de valamennyien számot adnak újonnan szerzett szép ismereteikről május végéig.

A fenti eredményeken kívül a tegnapi, pénteken kezdődött »kongresszusi hónap« gazdag programja is mutatja majd a Vöröskereszt szegedi szervezetének erősségét, a társadalom érdekében végzett értékes munkáját.

A szegedi nagyüzemekben például egészségügyi hetet tartanak,

melynek során találkozókat rendeznek az ápolónők és a vöröskeresztes aktivisták között. Megvitatják továbbá az üzem egészségügyi helyzetét, az eredményeket és a tennivalókat. Ezzel egyidejűleg orvosokból és más egészségügyi dolgozókból álló brigádok látogatnak el olyan üzemekben, ahol nincs üzemi orvos. Ezekben a helyeken tanácsokat, javaslásokat adnak a dolgozók egészségügyi helyzetének javítására, vagy felhívják a figyelmet az esetleges hibákra.

Több szegedi termelőszövetkezetet is felkeresnek az orvosok, s előadást tartanak az egészségügyi tennivalókról.

A pedagógiai főiskola hallgatói a falu egészségügyével ismerkednek majd, azonkívül városszerte lesznek egészségügyi előadások.

A vöröskeresztes aktivisták felkeresik a város elággott, közegélyben részesülő személyeit, megvizsgálják, megfelelő körülmények között élnek-e, s szükség esetén segítenek helyzetükön. Ugyanezkor az egészségügyi állomások társadalmi munkásai a Mátyás téri és a petőfitelpei szociális otthon öregjeihez látogatnak el, Elbeszélgetnek majd velük, hadd lássák, hogy a társadalom törődik sorsukkal.

A Vöröskereszt szegedi szervezete a kongresszus tiszteletére a tisztasági hónap sikerét is elősegíti.

Az üzemekben és iskolákban versenyt indítanak a műhelyek, öltözők, illetve tantermek tisztaságáért.

A kongresszus napján, május 10-én a vöröskeresztes ifjúsági csoport száz tagja »tisztasági őrseget« tart a város területén, s udvariasan figyelmezteti a járókelőket és lakosokat, hogy ne szemeteljenek, illetve a házuk táját tartsák rendben és tisztán.

A Magyar Vöröskereszt szegedi szervezete minden biztonnal még nagyobb tekinthetőséget és elismerést vív ki magának a kongresszusi verseny során. A vöröskeresztes alapszervezetek a kongresszus előtt még ünnepélyes taggyűléseket rendeznek, ahol megbeszélik eddigi munkájukat és a további feladatokat: hogyan erősítsék még jobban ezt a szép társadalmi mozgalmat.

Álmatlan évek

Új magyar film

Bonyolult, nehéz feladatra vállalkoztak ennek az új magyar filmnek az alkotói. A film Csepel, a csepeli munkások életét, munkáját és harcát mutatja be az első világháborútól egészen a második világháború végéig, a felszabadulásig. Az első nehézség a meglehetősen hosszú idő ábrázolásából, a második a feldolgozásra kiválasztott témából adódott. Nem volt könnyű valamennyire is egységes cselekményt és szerkezetet találni egy olyan filmhez, amely játékfilm akart maradni, de igazi és tulajdonképpeni főhőse nem egy ember, hanem egy család, hanem egész Csepel, a csepeli munkásság. Ezért a film alkotói nem egyetlen egységes cselekményt munkáltak ki. Több főhőst választottak és öt önálló történetet mondának el; ezek a történetek némelyszer valamilyen módon áthajlanak egymásba.

És a szerkezeti megoldás kétségtelenül emlékeztet az olasz neorealista, mászárreire, és mint azokban a filmekben, itt is hiányolhatjuk a nagyvonalú, feszült, egységes drámai történetet. Ha nem is történeti szét ez az új film apró és jelentéktelen mozaikokra, mint több blasz neorealista alkotás, némelyszer lezárja a történetet, még mielőtt a néző érdeklődése kielégült volna. Érdekelne a nézőt például az is, hogyan folytatódott 1932-ben a fiatal Kneiss-házaspár sorsa. A megoldás azonban ennek ellenére is

jó. Nem azért, mert a másfél órában nem lehet az öt történetet végig kidolgozni, hanem azért, mert a feldolgozás szerkezete szervesen következik a témából, teljesen megfelel a téma természetének.

Dicsérni kell a témaválasztást is. Még mai filmgyártásunkban is túlsúlyban vannak a parásztárgyú filmek, a munkásosztály életének, harcainak ábrázolására pedig szinte ábrát vállalozik film. A Máriássy-házaspár érdeme, hogy ebben a filmjében is, mint a méltán híressé vált Egy pikoló világos-ban, munkásterméval foglalkoznak.

A film méltó a témához, méltó a szándékokhoz, kisebb hibái ellenére is. Sok szép, drámai feszültséggel telt jelenetet látunk a filmben. Emeljük ki közülük azt, amelyben Csepel minőségű 1944-ben egységesen fellépve, népfelkeléssel akadályozza meg a gyár lezerelését és a kiürítési rendelkezések végrehajtását.

A népes szereplőgárdán igazán kiváló alkotott. Nehéz választani ki emelni az együttesből. A film szerkezete szerint még az epizód szereplők is főszereplőknek számítanak. Mégis. Rutkai Éva, mint fiatal munkásnő, Maki Zoltán, mint 19-es munkás, Agárdy Gábor, mint illegális kommunista, Bulla Előd, mint kispolgári asszony és a fiatal, rokonszenves Toray Géza játéka: ezek talán a legemlékezetesebb alakítások.

Illés György operátor ragyogó felbeteleiben nemcsak a csepeli táj szépsége mutatkozik meg teljes pompájában, hanem valóban ott él, harcol, dolgozik ezeken a képeken a nagy munkások, egész Csepel népe.

A filmet a szegedi Szabadság Moziban vetítették.

(-6-)

Nyílt levél

a Berzsényi utca 1/a és 1/b számú házak gyermekes szülőihez

Sokan azt gondolják, hogy a kis Berzsényi utca Szeged egyik legesendesebb utcája, ahol öröm lakni, ahol az ott lakó emberek nyugodtan ki-pihenhetik munka utáni fáradsalmaikat.

Pedig nem így van. Sokszor azt tapasztaljuk, hogy a perzsa vásár csak kisebb-fajta piacnak számít ehhez az utcához képest, éppen az önkéntes rendetlen gyermekei miatt, tisztelt 1/a, és 1/b, számú házak szülői.

Véletlenül sem akarunk általánosítani, nem minden szülőnek szól ez a levél és ne is vegye senki sértésnek. Egészen sajátos összetételű azonban a lármás, rendbontó gyereksereg: van közöttük orvosnak, tisztviselőnek, alkalmazottnak, sőt még katonatisztnak gyermeke is. Tehát nem azok az úgynevezett »proli gyerekek«, Mégis, amikor elnézzük az utcán való viselkedésüket, egymáshoz való viszonyukat és halljuk illetlen, esúf szavakat, egy kissé elgondolkozunk.

Engedjék meg, kedves szülők, hogy egy-két dologra felhívjuk figyelmüket. Valószínű, egyetértenek velünk abban: a mi kis utcánk lenne Szeged egyik legbarátságosabb pontja — hiszen a tanács minden évben igen sokat költ gyepesítésre, a fűszatóvek gondozására —, ha nem néznék el, hogy gyermekeik letaposkák az ágyásokat. Tudjuk, hogy a házfelügyelők gyakran figyelmeztetik a gyerekeket, de ez mit sem ér. Nyilvánvaló dolog, hogy a szülők közbelépésére, segítségére van szükség.

Néhányan a Berzsényi utca lakói közül, akiknek szintén vannak gyermekeik

Rendelet

a szakmunkás-vizsgákról

Új rendeletben szabályozta a munkaügyi miniszter az ipari, mezőgazdasági és kereskedelmi tanuló, valamint a tanulóviszonyban nem álló dolgozók szakmunkás-vizsgáit. A rendelet kimondja: 1959. május 1. után szakmunkás-vizsgát tenni csak az egységes állami szakmunkás-bizgabizottság előtt, a rendelet mellékleteként kiadott Országos Szakmunkásképzési Jegyzékben megjelölt szakmában lehet. A vizsgákat: február—március, május—június (az építőiparban: július—augusztus), szeptember és december hónapokban lehet tartani.

Szakmunkás-vizsgára bocsátható az a tanuló, aki tanulói idejének utolsó évfolyamát legalább elégséges eredménnyel elvégezte. Vizsgáthat az a dolgozó, aki a végzettségét igazgatójának igazolá-

sá szerint elvégezte a szakmunkásképző tanfolyamot. Az a dolgozó is vizsgázhat, aki szakmunkásképző tanfolyamot ugyan nem végzett, de az illetékes szakminiszter által szabályozott feltételeknek megfelelt. Bizonyos szakmákban vizsgát tehetnek a képző- és iparművészeti gimnázium iparműszeti tagozatának olyan tanulói, akik eredményesen érettségiztek. Az eredményes vizsga alapján — szakmunkás-bizonyítványt kell kiadni. E bizonyítvány országos érvényű és a megjelölt szakma szerinti munkakör betöltésére jogosít. Vizsgádjíj címén a tanuló ötven forintot, a tanulóviszonyban nem álló dolgozó pedig száz forintot fizet. A szakmunkásbizonyítványra tízforintos okmánybélyeg kell.

„Kutyaharapást a szőrével”...

Elektromos stimulátorral segítenek az áramütéses baleseteknél

A DÁV ötletes készülékével a határból hozták vissza egy építőmunkást

Még tavaly november 12-én figyelemre méltó körlevélrel küldött szét a Dél-magyarországi Áramszolgáltató Vállalat szegedi üzletigazgatója a szegedi üzemek vezetőinek. Ertesítette őket, hogy tulajdonában (Szeged, Kossuth Lajos utca 68. szám, telefon 42-95, 42-96) egy elektrostimulátor van, amelyet az állandó szolgálati telefonhelyiségben tartanak. Ez a stimulátor minden olyan balesetnél igénybe vehető és eredményesen alkalmazható — mint a körlevél írta —, amikor a baleset szenvedettől légzési zavarok észlelhetők, a szívrogás nem egyenletcs. A készülékkel elősegíthetjük a tüdő és a szív működését.

Az értesítést egy-két helyen elővásták, iktatták, s irattárba helyezték. Másutt csak olvasták. Általában az a jellemző, hogy rég kirepült már a fejből a körlevél tartalma. Talán mi sem igyekedjünk róla lefújni az aktatárolók porát, ha véletlenül kezünkbe nem kerül egy baleseti jegyzőkönyv. Ebből arról értesültünk, hogy a DÁV 18 üzemvezetőségének egyikén milyen körülmények közt alkalmazták a stimulátort. A Mészóhegyesi Cukorgyárban történt a baj, amiből okulhatnak a szegediek is.

Két társával egy csörlő javításán dolgozott Fehér Lajos, a Békés megyei Állami Építőipari Vállalat vasbetonszerelője. Mikor a gép próbájára került a sor, Fehér márkába fogva húzta a csörlő sodronykötélét. A be-

arcú, megmerevedett emberre, hol az amperméterre néztek: vajon sikerül-e? A műszer jelzője fokozatosan küszört felfelé. Már elérte a 12 milliampért, de mégse mi, még se mi mozdul. Aztán vissza a nullára. S egy hír-

Az életmentő stimuláló készülék

kapcsolás pillanatában csak annyit tudott kiáltani: »Ráz a kötéll! Társai azonnal kapcsolták a gépet, de addigra eszméletlenül feküdt a földön.

Öt hónappal ezelőtt ugyanabban az időben, mint Szegeden, a DÁV mezőhegyesi üzemvezetősége is értesítette a helyi vállalatokat, a körzeti orvosokat, hogy áramütéses baleset alkalmával milyen életmentő készülékkel tudnak segíteni. Az építők és a cukorgyártók tudták, mit kell tenni, hova kell fordulniuk. Egyikőjük gépkocsiját szaladt, a másik telefonon értesítette a DÁV üzemvezetőjét. Bujdosó Mihály, készülékkel fel a stimulátoros elsősegélynyújtásra.

Az áramütés pillanatától 12—13 perc telt el, mire megkezdhetők az elsősegélynyújtást. A beteg teljesen eszméletlen volt, pulzusa szabálytalanul és gyengén vert. Időközbenként gyenge hörgést hallatott. Légzést már nem is tapasztaltak nála.

telen kapcsolással újra fel a 12-re. S ekkor a készülék adta áramútre felkiáltott a beteg: »Ráz! Ráz!« Majd halántéka felé kapott, s sóhajtvá mondta: »Fázom, hideg van«. Mire az orvos a helyszínre ért, Fehér Lajost visszaadták az életnek. Azóta már ismét munkába állt, életerős emberrel lett, mint régen volt. Csak most már elővigyázatosabb, s jobban fél a villamosvezetékektől, mint korábban.

A hír széléről hoztak vizsza egy építőmunkást embertársa. Segítették azok, akik tudták mit kell tenniük, hol kapnak segítséget. Végigborzong az emberen a felelem, arra gondolva, miként végződhetett volna ez a baleset, ha a DÁV értesítést iktató és ifattárba helyező, vagy a felhívást elteledő szegedi üzemek egyikében történnék. Emberek, ne feledjék: az elektrostimulátor minden percben, minden időben megtalálható Szegeden, a Kossuth Lajos sugárút 68. szám alatt, telefon 42-95, 42-96!

N. P.

Szavak tesszük

Egyre tavasziasabbá válik az időjárás. Még szaporodott a sétálgatók száma napközben a Tisza partján, de a Széchenyi tere is. Az idősek és fiatalok, a nyugdíjas bácsik, a mamák és a gyermekek kényelmére — a hagyományokhoz híven — ideje volna már kikapni a székeket a Széchenyi térre.

A felszabadulás ótakészázóvenkét tanterem épült Csongrád megyében

Csongrád megye általános és középiskolái hálózata a felszabadulás óta 252 tanteremmel bővült. Harminceöt új általános iskola nyílt, a nevelők száma több mint ezrere emelkedett. Állami hozzájárulásból és közsegfjlesztési alapból az idén mintegy 13 millió forintot fordítanak újabb 50 tanterem építésére. Többek között Mákón 12 tanterem, Csongrádon 8 tanterem; Nagymágooson és Tápén 4—4 tanterem általános iskola készül. Ezenkívül több százezer forintos költséggel 13 nevelői lakást is építenek a megyében.

A Móra-parkban

sétálva, gyermek-kacaj üti meg a fülemet. Keresem a hangok gazdáját, sehol nem találom. Arra felé megyek, ahonnan a nevetés jött és egyszerűen megoldódik a rejtély: Móra szobra rejti el a kis hangoskodókat. A nagy mesemondó nemcsak meséivel szórakoztatja el a gyerekeket, hanem még közbö-

rával is. Jó meleg, puha fészek az, ahová jól el lehet bújni, ha bújósokat játszanak. Igaz, úgy is tervezték ezt a nevetést, hogy fel lehessen mászni rá. És a gyerekek rájöttek erre. Meghíltén telepészenek le a szobor lépcsősen emelkedő oldalára, magától értetődő természetességgel beszélik körül, beszélnek,

játszanak, nevetnek. Nem hideg és nem idegen nekik, hanem jó pajtás, akivel el lehet játszani. És ő biztosan nem hárgaszik érte, hiszen mindig szeretne az ő kis magyarjait. Tapintatosan félrevonulok és kissé távolabbról figyelem a nagy mesemondó és kis hallgatói örökké tartó barátságát.

(kálló)